

# Ny teori om svärd- slipningsstenarna.

Till de gåtfullaste bland våra forn-  
lämningar höra de s. k. svärdslipnings-  
stenarna, som finnas bl. a. här på Got-  
land. De bestå av stenblock eller hällar  
med långa sliprännor, vilkas betydelse  
länge varit oklar. Att de åstadkommits  
med människohand har dock varit sä-  
kert. Nu har emellertid intendenten  
Torsten Mårtensson i sista häftet av  
Fornvännen kommit med en till synes  
rimlig förklaring av problemet. Han  
framhåller, att själva slipningen av ett  
svärd naturligtvis inte kan ha skett i  
dessa rännor, men att de dock kunna ha  
haft något med själva förfaringssättet  
att göra. En gammal lantbrukare i Skå-  
ne, där också dylika sliprännor före-  
komma, berättade nämligen för 10—15  
år sedan för författaren, att man i hans  
ungdom ännu brukade slipa brynstenar-  
na för liar på stora hällar, som på detta  
sätt så småningom kommo att uppvisa  
långa, ofta ganska djupa rännor. Mår-  
tensson understryker, att denna i sen  
tid förekommande procedur säkerligen  
bygger på urgammal tradition och att  
sålunda ett dylikt tillvägagångssätt kan  
spåras redan under förhistorisk tid.

I Tynderö kyrka i Medelpad finns en  
fisk av silver, en efterbildning av én sill  
eller en strömming. Den har hittills va-  
rit ensam i sin art, men nu har d:r Olle  
Källström i samband med vissa arkiv-  
forskningar kommit flera släktingar på  
spåren i kyrkor på båda sidor om Öster-  
sjön. Han redogör för sina undersök-  
ningar i samma häfte av Fornvännen  
och framhåller, att dessa fiskar säkerli-  
gen varit ett slags votivgåvor, avsedda  
att bringa fiskelycka.

F. ö. märkas i häftet en uppsats av  
länsantikvarien Märten Stenberger om  
Gotland och den äldsta järnålderns  
gravskick samt diverse smärre medde-  
landen, litteraturanmälningar m. m.